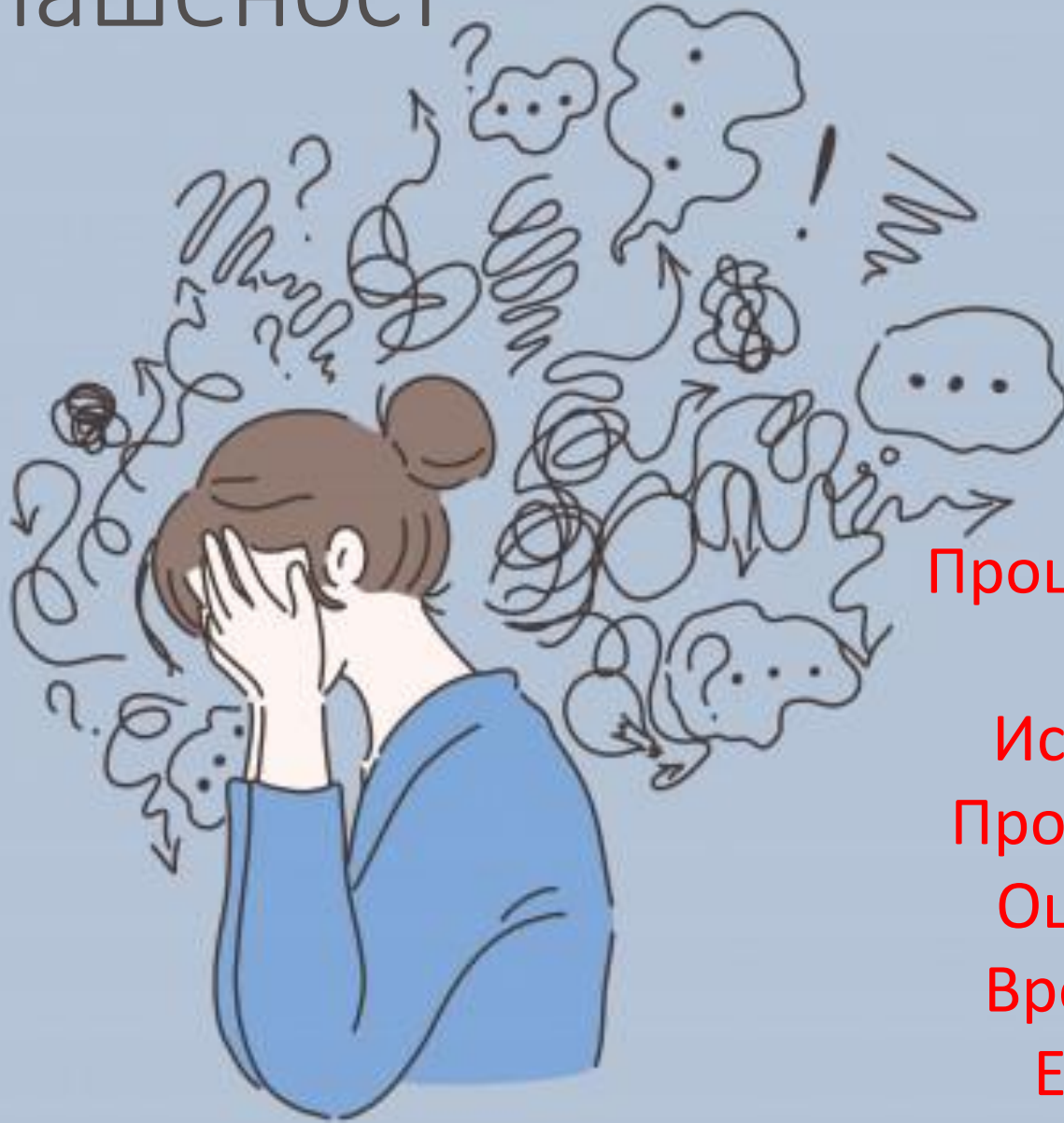

Вредновање остварености исхода учења (Формативно и сумативно вредновање)

ПРОФ. ДР ВИШЊА ЂОРЂИЋ

Факултет спорта и физичког васпитања Нови Сад

Неусаглашеност

Мерење
Процењивање
Праћење
Испитивање
Проверавање
Оцењивање
Вредновање
Евалуација

ЗАЧАРАНИ ТРОУГАО

ПРАКСА

ТЕОРИЈА

Како да
оцењујем?

ЗАКОНСКА
РЕГУЛАТИВА

Законска регулатива

- ❑ Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС", бр. 34/2019 и 59/2020)
 - ❑ Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању ("Сл. гласник РС", бр. 82/2015 и 59/2020)
 - ❑ Наставни планови и програми (2018 -)
 - ❑ Образовни стандарди за крај обавезног образовања за наставни предмет Физичко васпитање (2010)
- +
- ❑ Упутства МПНТР

Члан 2.

(Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању)

Оцењивање је **саставни део процеса наставе и учења** којим се обезбеђује **стално праћење остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа ученика**, а за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом прилагођених циљева, садржаја и исхода у савладавању индивидуалног образовног плана.

Основна сврха оцењивања је да унапређује квалитет процеса учења.

* Правилник о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању

Оцењивање није главни циљ наставе

Исходи, настава, вредновање

ИСХОДИ УЧЕЊА
Шта желимо да ученици
науче

ШТА

ДА ЛИ САМ УСПЕО

КАКО

ОЦЕЊИВАЊЕ
Како да знамо да ли су
научили

НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ
АКТИВНОСТИ УЧЕЊА
Шта треба да раде

ОЦЕЊИВАЊЕ је *процес* праћења и вредновања тока и исхода учења, ОЦЕНЕ су *исход* или *продукт* тог процеса

Принципи оцењивања

- 1) **објективност** у оцењивању према утврђеним критеријумима;
- 2) **релевантност** оцењивања;
- 3) коришћење **разноврсних техника и метода оцењивања**;
- 4) **правичност** у оцењивању;
- 5) **редовност и благовременост** у оцењивању;
- 6) оцењивање **без дискриминације** и издвајања по било ком основу;
- 7) уважавање **индивидуалних разлика, потреба, узраста, претходних постигнућа** ученика и **тренутних услова** у којима се оцењивање одвија.

Члан 3.

Формативно и сумативно оцењивање

- ❑ **Праћење развоја, напредовања и остварености** постигнућа ученика у току школске године обавља се **формативним и сумативним** оцењивањем.
- ❑ **Формативно оцењивање = редовно праћење и процена напредовања** у остваривању прописаних исхода, стандарда постигнућа и ангажовања у оквиру обавезног предмета
- ❑ **Сумативно оцењивање вреднује * постигнуће ученика на крају** наставног периода наспрам одређених стандарда.

Оцена на крају године, на полугодишту, оцена на тромесечју, оцена из рукомета и сл. У другим предметима то су контролни и писмени задаци, завршни пројекат и сл.

	ФОРМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ	СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ
Назива се и...	Усмеравајуће, развојно, процесно Превентивно (спречава неуспех)	Закључно Евалуационо
КАДА	Текућа активност, одвија се више пута током процеса учења Саставни део наставе/учења	По завршетку процеса учења Одвојено од наставе/учења
СВРХА	Побољшање учења и наставе. Оцењивање ЗА УЧЕЊЕ	Вредновање учениковог постигнућа. Оцењивање УЧЕЊА
ОЦЕНА	Описна (аналитичка оцена)	Синтетичка оцена (код нас бројчана) - да ли је ученик постигао исход учења или није.
Обим градива	Мали обим градива (нпр. 3 формативне оцене за једну лекцију)	Већи обим градива – цела лекција, област (1 сумативна оцена на крају блока из гимнастике).
Стратегије	Неформалне технике	Формалне технике оцењивања
Ко оцењује	Наставник, ученик, вршњаци	Наставник
Где се уписује	Педагошка документација	Дневник (ев. и педагошка документација)

„Када кувар проба супу, то је формативно. Када гости пробају супу, то је сумативно.“

Роберт Стејк, професор, Универзитет Илиноиса

1. ПРИМЕР: Полагање возачког испита

Замислимо да сваког часа обуке добијете оцену.

Коначна оцена = просечна оцена свих оцена током обуке.

Ниске почетне оцене утичу на коначну оцену, која не одражава реално стање – способност управљања возилом.

Утицај на самопоуздање и мотивацију, смернице за даље...?

Коначна оцена на завршетку обуке = **сумативна оцена**, говори да ли имате возачке вештине неопходне за добијање возачке дозволе

НИЈЕ одраз свих часова обуке који су довели до коначног исхода

2. ПРИМЕР

Додељивање оцена приликом формативног процењивања је као када бисмо спортске екипе рангирали на основу њиховог учинка на тренингу.

Ако кажемо да тренирамо (увежбавамо), па онда то оцењујемо, онда то није заправо увежбавање.

Када се ради формативно (пр)оцењивање, скоро да желимо да ученици негде погреше, јер онда видимо шта и где треба да мењамо.

Када се оцењује, ученици покушавају да сакрију своје слабости.

3. ПРИМЕР

Сумативно оцењивање =

снимак, скриншот

Формативно оцењивање

= видео пренос

Теорија

Пракса

Оцене подривају учење ради учења и подстичу учење **ради оцена**

Ученици и родитељи очекују оцене

Бројчана оцена не говори шта је ученик добро савладао, како учи, на чему је потребно да се ради, и сл.

Описну оцену може да прати коментар, нпр. „када би се оцењивало, то би била петица“

Формативне оцене се **не користе** за сумативно оцењивање.

Ученици бирају да ли желе просечну оцену свих текућих провера или завршни тест/проверу знања/вештина?

Формативне оцене се користе за формирање сумативне оцене

Сумативне оцене прати коментар.

Оцењивање и праћење напредовања ученика током учења на даљину

«У насталим околностима остваривања наставе на даљину, праћење и оцењивање ученика, подразумева промену постојеће праксе и другачије начине оцењивања, **где се са сумативног прелази на формативно оцењивање.**

Током учења на даљину, наставници могу ученицима прослеђивати тестове и контролне вежбе путем друштвених мрежа, електронском поштом или путем платформе, а урађене радове ученици могу на исти начин враћати наставницима **да их прегледају и евентуално оцене.**

Електронски дневник поред сумативних оцена има предвиђена поља за уношење формативних процена.

Све формативне оцене и увиди наставника у току имплементације наставе на даљину ће бити искоришћени за сумативно оцењивање на крају наставне године.»

Неки коментари

Није обавезно да наставник сваког ученика оцени једнаким бројем оцена.

Препорука је да се током периода наставе на даљину упише онолико оцена колико наставници процене да их могу дати, али да оне буду реалне

Бројчана оцена се може дати за домаће задатке, активност, провере знања...

Ocene i aktivnosti za učenike
Izveštaji

УПУТСТВО ЗА УНОШЕЊЕ АКТИВНОСТИ У СВРХУ ФОРМАТИВНОГ ОЦЕЊИВАЊА

Datum do: drugo polugodište - 13. 6. 2020. ocene od početka šk. god.

Primećeno

Milana Janković	Ocene	Aktivnost
Srpski jezik	Кликом на дугме додај активност отвара се прозор где се бира датум, једна од три понуђене активности (смајлија), док се под „Белешка“ уписује формативна оцена.	
Engleski jezik (1. strani jezik)		
Istorija		
Geografija		
Biologija		
Matematika	Формативне оцене и Активности (смајлији) требају да буду усклађене	
Informatika i računarstvo		
Fizičko vaspitanje		
<p>У сврху генерисања извештаја и за лакше формирање сумативних оцена крајем школске године, сем у именику, активности су видљиве и у извештајима „Оцене и активности за ученике“ и „Оцене свих ученика“.</p>		

Divna Jocić	Ocene	Aktivnost
Srpski jezik		1. 4. 2020. - 😞 Formativna ocena... 1. 4. 2020. - 😐 Formativna ocena... 1. 4. 2020. - 😊 Formativna ocena...
Engleski jezik (1. strani)		

НАЈВАЖНИЈЕ

- Формативне оцене су описне, сумативне су бројчане
- Формативне оцене се уписују у педагошку документацију, сумативне у дневник
- Формативне оцене прате процес учења (чешће оцењујемо), сумативне су на крају процеса учења (веће целине)
- Формативне оцене служе да побољшамо учење, сумативне да оценимо постигнуће
- Формативно оцењивање користи и неформалне технике, сумативно што објективније и поузданије технике
- Формативно оцењивање могу да спроводе и сами ученици, сумативно спроводи наставник
- УЧЕНИЦИ МОРАЈУ УНАПРЕД ДА ЗНАЈУ О КАКВОМ ОЦЕЊИВАЊУ СЕ РАДИ

April 2020						
S	M	T	W	T	F	S
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Члан 5. *Измене*

Ученику који **није оцењен најмање четири пута** из обавезног предмета и изборног програма други страни језик **у току полугодишта**, односно најмање два пута у току полугодишта уколико је недељни фонд обавезног предмета, изборног програма и активности један час, **не може да се утврди закључна оцена, изузев у случају када због угрожености безбедности и здравља ученика и запослених није могуће оценили ученика потребан број пута.***

Ученика који редовно похађа наставу и извршава школске обавезе, а нема прописани број оцена у полугодишту, наставник је дужан да оцени **на посебно организованом часу** у току трајања полугодишта уз присуство одељењског старешине, педагога или психолога

Нема доње границе колико оцена ученик треба да добије у току полугодишта, па је могуће да *ученик из неког предмета буде оцењен само једном* и да се на основу те оцене изведе закључна

Члан 5. *наставак*

Ученику се **не може умањити оцена** из обавезног предмета, изборних програма и активности (пројектне наставе и слободних наставних активности) због односа ученика према ваннаставним активностима или непримереног понашања у школи.

* Оцењивање из **обавезног предмета**: музичка култура, ликовна култура, **физичко и здравствено васпитање**, обавља се полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности.

Уколико ученик **нема** развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуално **напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности**, а нарочито се узима у обзир **ангажовање ученика у наставном процесу.**

Чл. 6 Критеријуми оцењивања

Бројчана оцена из обавезних предмета и изборног програма други страни језик, у току школске године, утврђује се на основу следећих критеријума:

- оствареност исхода,
- самосталност и
- ангажовање ученика**

активно учествовање у настави, одговоран однос према постављеним задацима, сарадња са другима и показано интересовање и спремност за учење и напредовање *СШ

+ индивидуално напредовање

КАКО ПОНДЕРИСАТИ КОНАЧНУ ОЦЕНУ?

Који % носи оствареност исхода, самосталност, ангажовање, напредовање?

Члан 7. Закључна оцена

Закључна оцена се утврђује **на крају** првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у **дневник** од почетка школске године, а у складу са законом.

Закључна оцена из Физичког и здравственог васпитања је **бројчана**.

Закључна оцена **не може да буде већа од највеће појединачне оцене** уписане у дневник, добијене било којом техником провере знања.

Закључна оцена **не може да буде мања од:**

- 1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;
- 2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;
- 3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;
- 4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.

Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања закључне оцене на крају другог полугодишта.

Физичко и здравствено васпитање

Исходи представљају опис знања, вештина, ставова и вредности ученика у **ТРИ НАСТАВНЕ ОБЛАСТИ:**

1) **Физичке способности** /психомоторни домен/

Приручник за праћење физичког развоја и развоја моторичких способности ученика у настави физичког васпитања

2) **Моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине** /психомоторни домен/

*Правилник о оцењивању у средњем образовању и васпитању
Образовни стандарди за крај обавезног образовања за наставни предмет Физичко васпитање*

3) **Физичка и здравствена култура** /когнитивни и афективни домен/

*Образовни стандарди за крај обавезног образовања
Правилници о оцењивању*

Наставни планови и програми, део Праћење и оцењивање

Стандарди постигнућа

- Правилник о општим стандардима постигнућа – образовни стандарди за крај обавезног образовања, Просветни гласник РС, бр.5/ 2010.

Објављивањем у Просветном гласнику РС, 5. јула 2010. године, њихова примена је постала обавезујућа.

Правилник о образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања за предмете српски језик, математика и природа и друштво, Просветни гласник РС, бр.5/2011.

Образовни стандарди за предмет Физичко васпитање

1. Оспособљеност у вештинама
2. Знања о физичком вежбању и физичком васпитању
3. Вредновање физичког вежбања и физичког васпитања (само основни ниво)

Унутар једног стандарда, дефинишу се нивои постигнућа који се разликују по сложености, односно обиму, типу и тежини знања, вештина и умења на које се односе.

Основни ниво: најмање 80% ученика треба да постигне овај или виши ниво на крају школовања.

Средњи ниво: 50% ученика;

Напредни ниво – 25% ученика

Образовни стандарди

Стандардима нису обухваћени:

- Физичке способности
- Ученици са посебним потребама,
- Ученици који су делимично ослобођени појединих активности из здравствених разлога.

Тумачења:

Не може се успоставити директна веза између нивоа образовних стандарда и висине оцене

Нпр. основни ниво не одговара аутоматски оцени довољан (2)

КАКО преводити оствареност образовних исхода и стандарда у ОЦЕНУ?

+ Упутства дата у наставним плановима и програмима

«У циљу сагледавања и анализирања ефеката наставе *физичког и здравственог васпитања*, препоручује се да наставник подједнако, континуирано прати и вреднује:

● **Активност и однос ученика** према физичком и здравственом васпитању који обухвата:

- вежбање у адекватној спортској опреми;
- редовно присуствовање на часовима физичког и здравственог васпитања и обавезним физичим активностима;
- учествовање у ванчасовним и ваншколским активностима и др.

● **Приказ усвојених комплекса општеприпремних вежби** (вежби обликовања),

● **Достигнут ниво постигнућа моторичких знања, умења и навика** (напредак у усавршавању технике)»

Оцењивање засновано на исходима и стандардима

Исходи описују шта ће ученици знати, разумети, умети, по завршетку часа, на крају теме, разреда, циклуса, школовања, а што је резултат/последица учења

Стандарди постигнућа описују у којој мери су ученици усвојили исходима дефинисана знања и вештине, односно, степен остварености исхода.

Исходи одређују шта треба да се научи, а стандарди колико се у томе успело

Планирамо полазећи од исхода и стандарда

Оцењујемо користећи исходе и стандарде

Повезаност исходи - упутства - стандарди

Исходи за 7. разред

- изведе елементе одбојкашке технике;
- примени основна правила одбојке;
- користи елементе технике у игри;
- примени основне тактичке елементе;
- учествује на такмичењима између одељења;

Упутства у склопу н. плана и програма

- одигравање лопте техникама прстима и „чекићем“;
- доњи сервис;
- смечирање у олакшаним условима;
- индивидуални блок;
- игра преко мреже.

Образовни стандарди за крај основне школе

Елементи	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Одбијање лопте прстима	*		
Одбијање лопте чекићем	*		
Школски сервис	*		
Тенис сервис		*	
Смечирање			*
Блокирање			*
Заштита блока и игра у пољу			*
Зна када је екипа постигла поен	*		
Дозвољени број одбијања лопте у једној акцији	*		
Недозвољени контакти са лоптом	*		
Сервира из простора за сервирање	*		
Зна шта је преступ	*		
Ротација	*		
Групна и колективна тактика		*	
Групна и колективна тактика у нападу и одбрани			*
Ученик/ученица уме да суди			*
Ученик/ученица се такмичи			*
Ученик/ученица учествује у организацији утакмице или турнира			*

Формално и неформално вредновање

Формално вредновање = **стандардизовано** мерење/ тестирање.

- вреднује опште постигнуће, поредимо ученика са другим ученицима истог узраста
- ❖ Обично служи за сумативно вредновање.

Неформално вредновање = **није стандардизовано**

- лако се уклапа у редовну наставу/учење на часу
- добијамо корисне информације о напредовању ученика
- одвија се у природном амбијенту, без додатног притиска
- По правилу се **не оцењује**
- ❖ Формативно вредновање

Категорије вредновања

Посматрање (наставник, ученик, вршњаци) према унапред одређеним критеријумима

Учинак, извођење или производ ученика (моторичка вештина, постер, кореографија, видео, недељни јеловник)

Усмена комуникација (интервју, дебата, питања/одговори, вршњачко подучавање)

Портфолио

Материјал за портфолио се прикупља током дужег периода времена.

Може бити комбинација задатака на часу и изван часа.

Мерне листе антропометријских мерења и моторичких тестирања, рубрике, видео снимци, фотографије, дневник физичке активности, различити пројекти (индивидуални или групни), самоизвештаји и др...

Требало би да се држе у школи, тако да су доступни ученицима (?).

У почетку, не мора на сваком часу да буде задатак за портфолио

СВЕСКА ЗА ФИЗИЧКО!

Психомоторни домен

Физичке способности

Систем континуираног праћења физичког развоја и развоја моторичких способности ученика

У оквиру Система праћења планирано је да се ученици на почетку (окирно од 20. септембра до 20. октобра) и на крају школске године (током месеца маја) тестирају

- Постигнуте резултате немојте да користите за оцењивање ученика јер су они умногоме под утицајем одређених фактора међу којима су најважнији:

Нема сумативне оцене за ниво физичких способности, али постоји исход: „упореди резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак“

Ученици могу да:

- 1) измере висину и тежину, израчунају БМИ
- 2) Претклон у седу?
- 3) Лежање-сед
- 4) Издржај у згибу?
- 5) Агилност 4x10м

Етика мерења !

Вредновање усвојености моторичких вештина

Примери исхода

- изведе вежбе (разноврсна природна и изведена кретања) и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама
- комбинује и користи досегнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу
- одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела
- користи елементе технике у игри
- изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу
- игра народно коло
- преплива 25m слободном техником
- скочи у воду на ноге

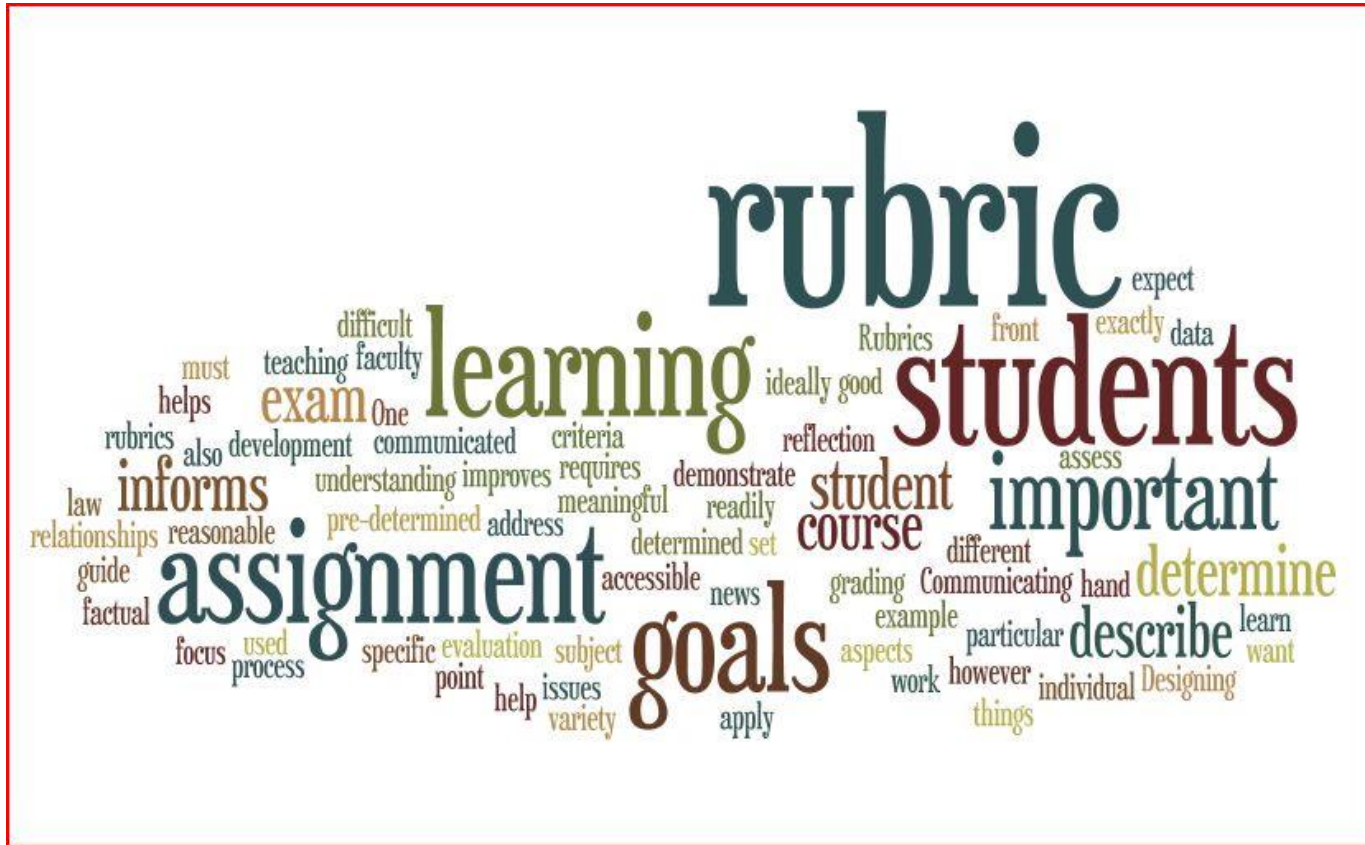
Вредновање моторичких вештина

- Већа субјективност, комплексније у односу на тестирање моторичких способности.
- Полазиште представљају исходи учења
- У основи процењивања моторичких вештина је ПОСМАТРАЊЕ;
- Коришћење тзв. РУБРИКА може допринети објективнијем и ефикаснијем процењивању, као и подстицању процеса учења.
- Шта су рубрике?

Рубрике (rubrics)

- ❑ Дефинишу какву изведбу очекујемо
- ❑ Дају јасне смернице за планирање и вредновање успешности ученика.
- ❑ Помажу ученицима у учењу
- ❑ Критеријуми вредновања су транспарентни
- ❑ Евалуациону процедуру је могуће документовати
- ❑ Основна претпоставка: наставник добро познаје структуру и кључне елементе дате моторне вештине (колута напред, кошаркашког двокорака, ниског старта и сл.).

Како се праве рубрике?

Како бисмо направили рубрику за одбојкашки елеменат предвиђен стандардом (основни ниво)?

Одбијање лопте подлактицама	Поени
УКУПНО	
За сваки успешан елеменат додељује се по 1 поен	

Рубрика са поенима

Одбијање лопте подлактицама	Поени
Прати лопту и правилно се поставља (стопала у ширини рамена, колена савијена)	1
Правилно поставља руке (палчеви један до другог, усмерени ка доле, руке опружене)	X
Подлактицама остварује контакт са лоптом и „гура“ лопту	1
Лопту усмерава високо и у жељеном правцу	X
УКУПНО	2
За сваки успешан елеменат додељује се по 1 поен	

Кораци

1. Шта је предвиђено исходом учења
2. Визуелизујте одговарајућу вештину
3. Кључни елементи
4. Нивои изведбе
5. Пречистити рубрике
6. Испробајте рубрике у пракси
7. Ревизија рубрика након примене

3. Дефинисање кључних елемената или дескриптора успешног извођења

Кључни елементи су, заправо, критеријуми за процењивање извођења.

Код колута напред, на пример:

Правилан почетни став: чучањ на предњем делу стопала, предручити;

Пренос тежине на опружене руке, глава на грудима;

Суножно отискивање;

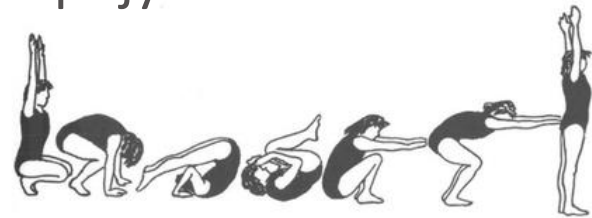
Скрупчан положај током извођења колута;

Отискивање рукама и заузимање усправног става.

3. Дефинисање кључних елемената или дескриптора успешног извођења

Кључни елементи су, заправо, критеријуми за процењивање извођења.

КОЛУТ НАПРЕД:

Правилан почетни став: чучањ на предњем делу стопала, предручити;

Пренос тежине на опружене руке, глава на грудима;

Суножно отискивање;

Скрупчан положај током извођења колута;

Отискивање рукама и заузимање усправног става.

4. Дефинисање различитих нивоа извођења.

Нивои представљају континуум квалитета изведбе.

Број нивоа може да варира од најмање два до пет.
Могуће ознаке нивоа:

Не демонстрира, Демонстрира (НЕ, ДА);

Ниво 1, ниво 2, ниво 3;

Потребно побољшање, Прихватљиво, Примерно;

Потребно побољшање, Просечно, Изнад просека;

Није присутан, Почетни, Средњи, Напредан итд.

5. Дотеривање рубрика

- Колеге
- Ученици
- Ако ученицима нису јасне и довољно разумљиве, треба размотрити њихово преформулисање.

Контролна листа

Бацање и хватање лопте

Име и презиме _____

Ставите ознаку (✓) и датум код критичког елемента који је присутан.

Бацање

1. Искорак супротном ногом. ✓ 25.03.2012.
2. Ротација трупа. ✓ 25.03.2012.
3. Лакат савијен, удаљен од тела, опружање руке 01.04.2012.

Хватање

1. Лактови савијени, руке припремљене за хватање. ✓ 01.04.2012.
2. Шаке прилагођене висини лопте. ✓ 01.04.2012.
4. Шаке и руке амортизују удар лопте _____

Критеријум успешности:

Присутно – Демонстрира се у више од половине покушаја.

Одсутно – Демонстрира се у мање од половине покушаја.

Контролна листа

Колут напред		
Име и презиме _____	ДА	НЕ
Чучањ на предњем делу стопала, предручити		✓
Пренос тежине на опружене руке, глава на грудима	✓	
Суножно отискивање	✓	
Скрупчан положај током извођења колута	✓	
Отискивање рукама и заузимање усправног става		✓

Рубрике са поенима

Кошаркашки дриблинг између четири чуња	Поени
Није у стању да изведе дриблинг.	0
Може да контролише лопту и изведе дриблинг за више од 10 секунди	1
Може да контролише лопту и изведе дриблинг за 8 до 10 секунди	2
Може да контролише лопту и изведе дриблинг за 6 до 7 секунди	3
Може да контролише лопту и изведе дриблинг за 5 секунди	4

Пример контролне листе

Правилан почетни положај	Скрупчан положај током колутања	Правилно отискивање рукама	Устајање без помоћи руку
(+) Изводи овај елеменат скоро сваки пут, без напора	(+-) Изводи овај елеменат повремено или делимично добро – скоро да је овладао	(-) Не изводи овај елеменат коректно	

Вредновање производа/продукта

Осмисли гимнастички састав

Мора да садржи: почетни став, колут напред, најмање 1 равнотежу, 1 поскок и завршни став.

Вредновање у пару

Пар бр. 1	Дриблинг	Пар бр. 2
	Глава право	
	Потискује лопту прстима	
	Води лопту испод висине кукова	
	Пребацује лопту из руке у руку	

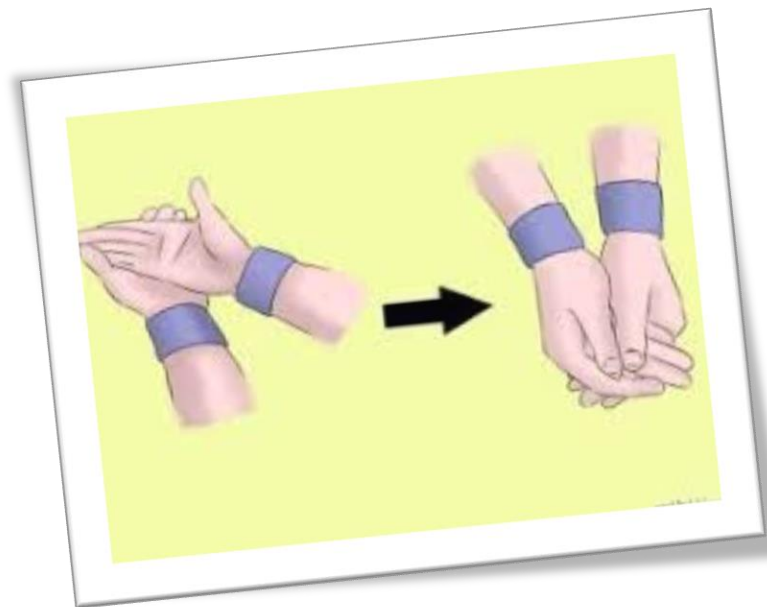
Друге (не)формалне технике

Примена научног у игри

Примена научног у полигону

Брза провера:

Покажи правилно
постављање прстију код
„чекића“

Евалуација исхода из афективног домена

Типични исходи

- одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање
- примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормама
- навија и бодри учеснике на такмичењима и решава конфликте на социјално прихватљив начин
- прихвати сопствену победу и пораз у складу са „ферплејом“

ИСХОДИ ОДРЕЂУЈУ ТИП ВРЕДНОВАЊА

Користимо посматрање

Закључци о ставовима, осећањима, преференцијама ученика

Спонтано посматрање (како ученик решава проблеме, учествује у игри, исказује емоције, изводи задатак)

Посматрање у одабраној ситуацији;

Може бити дескриптивно или квантитативно.

Дескриптивно посматрање

Анегдотски записи

Одузимају доста времена

Бележити само битне ствари

Без предрасуда

Кључне речи

Кључне речи у таквим неформалним инструментима:

„добровољно“, „слободно испољава“, „самостално бира“, „вољан је да“, „спонтано реагује“ и сл.

рефлектују добровољност и стабилност појединих понашања ученика, односно, промену у афективном домену

У пракси

«**Активност и однос** ученика према физичком и здравственом васпитању који обухвата:

- вежбање у адекватној спортској опреми;
- редовно присуствовање на часовима физичког и здравственог васпитања и обавезним физичким активностима;
- учествовање у ванчасовним и ваншколским активностима и др.»

Фокус посматрања: **Тимски рад**

16-20.04.2012.

Одељење: _____

Антић А.	Бабић С.	Васић М.	Вуковић Д.
Губик Т.
...

- Имена ученика се уписују азбучним редом у углу сваког поља, тако да током часа, наставне недеље или дужег периода, наставник може брзо и лако да упише своја запажања
 - На крају периода посматрања, појединачна поља из табеле се исеку и уложе у картоне ученика.

Квантитативно посматрање

Фреквенција или број приказаног понашања

Често се користе скале и контролне листе које је направио наставник

- Нпр: увек, често, већину времена, обично, ретко, никада, однос 3:1 итд.

Квантитативне методе: Ликертова скала

Може имати (3) 5 до 9 степени

Подразумева се да су између одговора исти интервали

Час штафетног трчања је био забаван.				
Потпуно се слажем	Углавном се слажем	Неодлучан	Углавном се не слажем	Уопште се не слажем
5	4	3	2	1

Квантитативне методе: Ликертова скала

Варијанте:

Јако слагање, слагање, нема мишљење, неслагање, јако неслагање

Увек, често, понекад, ретко, никад

Одлично, врло добро, добро, слабо, веома слабо

Веома важно, важно, донекле важно, неважно, без икакве важности

Скала семантичког диференцијала

Часови на којима смо радили гимнастику су

	1	2	3	4	5	
1. Досадни	2	1	0	1	2	Забавни
2. Омиљени	2	1	0	1	2	Мрски
3. Напорни	2	1	0	1	2	Лаки
4. Корисни	2	1	0	1	2	Некорисни
5. Једнолични	2	1	0	1	2	Разноврсни
6. Пријатни	2	1	0	1	2	Непријатни
7. Под притиском	2	1	0	1	2	Растеређени
8. Динамични	2	1	0	1	2	Пасивни

Контролна листа

Штриклирај све што се односи на тебе и твоје понашање на данашњем часу:

Слушао сам наставника када је давао упутства _____

Слушао сам предлоге својих другова _____

Сарађивао сам са друговима на часу _____

Водио сам рачуна о справама и реквизитима _____

Учествовао сам у дискусији _____

Увежбавање одбојкашких елемената у пару

Име и презиме: _____

Означите ✓ одговарајући ниво изведбе

	1	2	3	4
1. Коректно комуницира са партнером.			✓	
2. Указује партнеру на грешке.		✓		
3. Подстиче партнера на рад.		✓		
4. Уважава сугестије партнера.	✓			

Нивои изведбе

4 – Критеријум се демонстрира 75% и више времена током рада у пару.

3 – Критеријум се демонстрира више од половине времена.

2 – Критеријум се демонстрира мање од половине времена.

1 – Не показује критеријум током рада у пару.

	24.11.2012.	
<p>Већину времена пријатељски комуницира са вршњацима током игре/ вежбања:</p> <ul style="list-style-type: none"> - не омета друге, - не отима се за реквизите, - не вређа друге, не свађа се, - помаже другима, - навија за друге, - држи се правила. 	<p>Марко Јелена Томислав Горан Силвија Атила Драган Звонко</p>	
<p>Повремено успоставља непожељне облике комуникације са вршњацима:</p> <ul style="list-style-type: none"> - повремено омета друге, - повремено се отима за реквизите, - повремено вређа друге, свађа се, - повремено се руга туђој неспретности, неуспеху, - повремено крши правила игре. 	<p>Сви остали (накнадно унети)</p>	
<p>Већину времена непријатељски комуницира са вршњацима:</p> <ul style="list-style-type: none"> - омета друге, - отима се за реквизите, - вређа друге, свађа се, - руга се неспретности, неуспеху других, - крши правила игре. 	<p>Драгана Јанко Славко</p>	

Излазне анкете

Питања:

- Да ли мислиш да си дао све од себе на данашњем часу?....
- Како ти се допао данашњи час?...
- Да ли си поштовао знак за почетак и крај активности?..

На папирићу, помоћу жетона, дизањем руке и сл.

Још неке могућности

Дискусионе групе

Есеј

Видео снимак

Интервјуи

Играње улога

Пројекти (вођење дневника о фа,
уметнички колаж, истраживање итд.)

Примери исхода

- користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних активности
- примењује научено у физичком и здравственом васпитању у ванредним ситуацијама
- направи план дневних активности
- наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље
- разликује здраве и нездраве начине исхране
- направи недељни јеловник уравнотежене исхране уз помоћ наставника.

Можемо да искористимо Правилник о оцењивању

Оцену одличан (5) добија ученик који:	Оцену недовољан (1) добија ученик који:
– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;	– знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;
– лако логички повезује чињенице и појмове;	
– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;	– не изводи закључке који се заснивају на подацима;
– решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;	– критички не расуђује;
– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.	– не показује интересовање за учешће у активностима, нити ангажовање.

Таксономија исхода у КОГНИТИВНОМ ДОМЕНУ

Кат.	ГЛАГОЛИ који описују когнитивни процес	ПРИМЕРИ исхода учења	ПИТАЊА која поставља наставник
ПАМЋЕЊЕ	дефинисати, идентификовати, именовати, навести, набројати, описати, препознати, репродуковати	Наводи кључне елементе правилне технике скок-шута Набраја основне типове одбране у кошарци Именује пливачке технике	Да ли се сећате...? Које су главне карактеристике ...? Да ли можете да набројате...? Шта је...? Ко је...? Где су...?
РАЗУМЕВАЊЕ	објаснити својим речима, интерпретирати, разликовати, поредити, класификовати, генерализовати, парафразирати, закључити, сумирати, предвидети	Објашњава својим речима значај аеробних активности за здравље Разликује стредл од леђне технике скока увис Закључује које су добре стране зонске одбране	Како би сте својим речима...? По чему се разликују? Где спада...? Да ли можете да објасните...?
ПРИМЕНА	применити, изабрати, открити, модификовати, решити, повезати, показати, пренети, користити, употребити	Користи правилну терминологију да опише вежбу обликовања Примењује вербалне кључеве приликом учења моторне вештине. Користи формулу за израчунавање максималног пулса.	Како бисте применили...? Како бисте решили...? Шта бисте употребили...? Које вежбе би користили...?
АНАЛИЗА	категорисати, рашчланити, разликовати, преиспитати, препознати, превести, супротставити, извући	Анализира задатке који чине полигон спретности. Категорише вежбе обликовања према намени (вежбе лабављења, истезања, јачања)	Који су делови...? Да ли можете да рашчланите...? Шта се може закључити на основу анализе? Како бисте класификовали...?
СИНТЕЗА	комбиновати, компоновати, конструисати, креирати, смислити, формулисати, организовати, продуковати, изградити	Креира плесну композицију. Смишља оригинални комплекс вежби обликовања. Израђује постер о физичкој активности.	Како бисте осмислили...? Како се могу искомбиновати...? Да ли можете да креирате сопствену...?
ЕВАЛУАЦИЈА	ценити, проценити, поредити, вредновати, критиковати, одлучити, донети суд, оправдати, стандардизовати	Процењује гимнастички састав групе ученика. Пореди игру два тима. Вреднује предложени програм вежбања.	Да ли вам се ... допало и зашто? Шта је, по вашем мишљењу, било добро? Шта бисте препоручили...? Како бисте оценили...?

Вредновање исхода у когнитивном
домену

Стандардизовани тестови знања

Неформалне провере знања

Питања за проверу разумевања

„Брза провера“ – на крају часа, ученици на постављено питање, истовремено подижу картоне (свеске) са одговорима, тако да се види колико је њих тачно одговорило. Следи дискусија (уколико желите).

„Живи графикон“ – поставите питање, понудите одговоре написане на лепљивим листићима, листу из свеске и сл. Ученици стају у колону иза одговора којег сматрају тачним.

„Разредно гласање“ – понудите неколико могућих одговора или решења, ученици гласају шта мисле да је најбоље.

„Да-Не“ одговори – ученици на постављено питање одговарају са да или не.

„Живи графикон“

Која од понуђених активности је најкориснија за здравље костију?

Пливање Бокс Пилатес Бицикл Јога Скејт Ништа Вијача Роњење Плес

Неформално вредновање

„Брзо запиши“ - Ученици пишу 1 до 3 минута шта су чули/запамтили на часу.

- Шта је најважније што смо данас научили?
- Шта сте најслабије разумели?

„12 речи“ – ученици у 12 или мање речи, сумирају најважније што су научили на часу

Неформално вредновање

„Карте на улазу/излазу“ – наставник поставља специфично питање у вези са лекцијом. Ученици одговарају на папирићу и дају га наставнику, било када излазе, било сутрадан, када улазе на час. Наставник тако зна шта треба да понови или на која питања да одговори.

„Провера да ли смо разумели“ – Припремити картончиће различите боје (то могу и сами ученици да припреме за себе). Зелени значи „разумео сам“, жути „нисам сигуран, можда“, а црвени „Не разумем. Имам питања“. Подигну 2 или 1 руку или ништа. Пет прстију, 4, 3, 2 или песницу :)

„Како могу да искористим...“ – Ученици пишу шта су научили и како то што су научили могу да примене у свакодневном животу, на другом часу, у месту где живе.

Демонстрација

Наставник може да демонстрира добро или лоше извођење и да постави питање: „Да ли сам добро урадио двокорак?“

Након живе или видео демонстрације, ученици треба да уоче грешке у извођењу

Тактику коју примењују екипе и сл.

„Предвиђање“

ПРЕ ЧАСА		Гимнастика	ПОСЛЕ ЧАСА	
Тачно	Нетачно		Тачно	Нетачно
		Назив гимнастика потиче од грчке речи која значи „наг, го“.		
		На такмичењима, жене вежбају на вратилу.		
		Најважнија способност за гимнастичара је општа издржљивост.		
		Мушки вишебој има 6 дисциплина (справа), а женски 4.		

Неформално вредновање

“помози свом пријатељу...” (описати како треба да се нешто изведе)

Твој пријатељ не зна да води лопту.
Наведи 3 важне ствари неопходне да
постане добар у дриблингу.

Писмо баки, ванземаљцу и сл.

ПОСЕБНА КАТЕГОРИЈА: ПРОЈЕКТИ

Ученици треба да истраже неку тему, прикупе грађу и презентују свој рад на неки начин, тј. да прикажу ПРОИЗВОД свог рада.

Аудиовизуелни производи: фотографије, цртеж, видео снимак, колаж, постер, ппт, звучни запис, ај-муви.

Писани производи: есеј, прича, песма, семинарски рад, дневник, лични фитнес план, брошура, контролна листа, скала процене, новински чланак, новине.

Физико понашање: креирање стратегије, кореографије, нове игре и сл.

Важно је који ниво знања и когнитивних процеса желите да процењујете

Познаје позиције у одбојци

Примењује правила у игри

Разуме разлике између зонске одбране и одбране “човек на човека”

Анализира карактеристике игре

Оцењује (вреднује) гимнастички састав

Оцењивање нам
омогућава да
ДАНАС, мењамо
наставу и учење
за СУТРА

Проф. др Вишња Ђорђић
visnja@uns.ac.rs